

SLOVO NA ISPRAĆAJU
MIRE MUHOBERAC
(1959.–2021.)

Evelina Rudan

Poštovana Vesna, poštovani svi okupljeni,

Ovdje smo danas jer se opraštamo od profesorice Mire Muhoberac. Ali postoje ljudi od kojih se nikad zapravo ne opraštaš jer se darovi koje su imali i dobro sjeme koje su sijali razgranavalo toliko široko da je neprebrojivo i da ostaje tu među nama i klija i raste dalje. Mira Muhoberac bila je dugogodišnja vanjska suradnica Odsjeka za kroatistiku. O dobrome koje je Mira Muhoberac sijala u svom teatrološkom, dramaturškom, kritičarskom i publicističkome radu, drugi su pozvaniji govoriti. Odsjek za kroatistiku sjećat će je se posebno po tome što je brojnim generacijama otvorila prostore scenske umjetnosti kroz kolegije koje je izvodila najprije u okviru Katedre za teoriju književnosti (Uvod u scensku umjetnost i Scenska umjetnost), zatim Katedre za stariju hrvatske književnosti u okviru koje je izvodila više od desetak kolegija, koji su najčešće bili povezani s dubrovačkom književnošću, dramskom ponajprije, a u kojim je nerijetko središnje mjesto zauzimalo književno djelo Marin Držića i njegova recepcija, zadnjih desetak godina u okviru Katedre za metodiku izvodila je kolegije: Kako nastaje kazališna predstava, Krasnoslov i gluma, Drama i kazalište, Uvod u scensku umjetnost i teatrologiju. Temeljito obrazovanje

kroatistice, komparatistice i dramaturginje izvrsno je, interdisciplinarno, ali i lucidno i inovativno koristila u svom pedagoškom i kreativnom radu sa studentima često i u suradnji sa sestrom Vesnom i teatrom M and M. Predstave koje je sa studentima postavljala (od kojih su posebno ostale upamćene: Gospoda Glembajevi, Čehov i Beckett: čekanje, Play Ionesco, Novela od Stanca, Šest lica traži autora, Lukrecija) u suradnji s Malom scenom i Zagrebačkim kazalištem lutaka omogućile su vidljivost Odsjeka i njegovih studenata i u široj javnosti. Dio toga uspješnoga truda prepoznat je kroz rektorove nagrade koje su studenti dobili u teatrološkim projektima (predstave, knjižni projekti) koje je ona mentorirala, ali još važnije jest to što je taj rad svaki student i studentica koji se angažirao u tim projektima odnio sa sobom u svoju radnu sredinu, u škole i na nastavu Hrvatskoga jezika, ali i u svoj znanstveni, stručni i drugi rad. Mira je Muhoberac znala otvarati prostore i kreativne putove svojim studentima i studenticama pokazujući ne samo kako i što znati nego što sve i jest moguće stvoriti i činiti znanjem koje su dobili. I počela je to činiti davno prije nego što se to očekivalo na visokoškolskim ustanovama i filološkim smjerovima. Njezinim je radom svaki angažirani student i studentica bio na istinskom dobitku, njezinim je radom na ozbiljnom i neprebrojivom dobitku bio i Odsjek za kroatistiku.

Mira Muhoberac davnih je dana bila i moja profesorica. Mnogo što čovjek zaboravi nakon što odsluša predavanja, ali njezina predavanja pamtim i danas. Pamte i drugi iz moje generacije. Pamtimo i tko je nas je prvi vodio u kazalište iza pozornice, tko je s tolikim poštovanjem govorio o glumačkom pozivu i svim pozivima nužnim da bi predstava nastala, tko nam je glumce, scenografe i tada mlade dramatičare dovodio kao goste na nastavu, tko je znao kako suvislo provjeriti gradivo i kako učinkovito osigurati da ne ispari nakon jednog ili dva semestra. Da, bila je zahtjevna, ali ta zahtjevnost nikad nije bila samoj sebi svrhom niti je tu bila zato da bi predavačici osigurala status važne predavačice ili važnog kolegija, bila je to smisljena, učinkovita i suvisla zahtjevnost usmjerena prema studentu ili studentici. K tome bila je poticajna i ohrabrujuća, takva da je omogućavala da čovjek ako želi i hoće, može dati najbolje od sebe i da će to jasno i nedvosmisleno biti i prepoznato. Jer profesorica Mira Muhoberac nije se plašila da pohvalama drugih umanjuje sebe. Ljudi joj nikad i ni na koji način nisu bili samo brojevi, pamtila je gotovo sve o njima, imena, mjesta i datume rođenja, nije ih zaboravljala ni kad su već odavno završili studij. Pamtila je sve, ali i gotovo nepogrešivo prepoznavala bistre i darovite i nisu joj promicali. K tome znala je kako okupiti ljude i

osigurati im prostor za kreativno djelovanje, plemenito ih zaraziti interesom za teatar, za znanost, za umjetnost.

I nije provincijalno mislila da je more plavlje negdje drugdje, znala je da je najplavlje u Dubrovniku i da tu modrinu može, smije i mora podijeliti s drugima.

Postoji izreka kako nitko nije nezamjenjiv. Upravo je obrnuto. Nitko nije zamjenjiv u bitnome smislu. Da nitko nije ozbiljno zamjenjiv, ali u poslu mnogi jesu zamjenjivi, Mira Muhoberac nije. Nije ni zamjenjiva ni nadoknativa. Zadužila je mnoge i premnoge. I mene među njima.